

Handläggare
Sofia Regnell
Telefon: 08-508 09 021

Till
Östermalms stadsdelsnämnd
2017-09-21

Motion (2017:43) om ett pilotprojekt för sopsugar i innerstaden

Remiss från kommunstyrelsen, Dnr 106-1037/2017

Förvaltningens förslag till beslut

Remissen besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande.

Christina Klang
stadsdelsdirektör

Britt Mattsson
avdelningschef

Sammanfattning

Den ökade avfallsmängd som ett växande Stockholm innebär gör att en mer effektiv och hållbar sophantering måste säkerställas. I nybyggnation tänks sophanteringen idag in som en naturlig del, ofta genom sopsugar, redan i planeringsstadiet. Däremot har Stockholm ännu inga exempel på hur sopsugar installerats i större skala i befintlig bebyggelse.

Motionären menar därför att man genom att installera sopsugar i befintlig stadsmiljö kan använda yta, som tidigare användes till soprum, till bostäder eller lokaler samt att den tunga trafiken i form av soppbilar skulle minska radikalt. I syfte att säkerställa en effektiv och hållbar sophantering i Stockholm föreslår motionären att kommunfullmäktige beslutar att uppdra åt Stockholm Vatten och Avfall AB att planera för, samt genomföra, ett pilotprojekt med sopsugar i innerstaden.

Förvaltningen är positiv till förslaget att genomföra ett pilotprojekt för sopsugar i innerstaden. Viktiga erfarenheter från det befintliga sopsugssystemet i Norra Djurgårdsstaden är dock att informationsbehovet är stort för att möjliggöra den beteendeförändring bland brukarna som krävs för att det inte ska bli stopp och för att systemet ska fungera optimalt. Andra erfarenheter är att ett kommunalt huvudmannaskap för systemet föredras samt att systemet bör byggas med så kallad optisk eftersortering för att mindre yta ska behövas tas i anspråk för nedkast och att systemet därför blir billigare.

Remissbehandling

Kommunstyrelsen har begärt yttrande från bland annat Östermalms stadsdelsnämnd med anledning av en motion från Lars Svärd (M) ett pilotprojekt för sopsugar i innerstaden. Yttrandet ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast den 10 oktober 2017.

Ärendet

Stockholm är en av de snabbast växande städerna i Europa och tillväxten prognosticeras fortsätta även framöver. Med en ökande befolkning kommer utmaningar i form av ett ökat bostadsbehov, ökad trafik, och utsläpp samt avfall. Den ökande avfallsmängden innebär att vi måste säkerställa en effektiv och hållbar sophantering för att vi inte ska få problem med till exempel skadedjur och avfallstransporter.

Moderaternas vision för Stockholm är en modern och hållbar stad med attraktiva miljöer, även när staden växer för framtiden. För att visionen ska kunna nås anser moderaterna att staden måste finna framtidsorienterade lösningar på utmaningarna såsom ökade avfallsmängder.

I nybyggnation tänks sophanteringen idag in som en naturlig del, ofta genom sopsugar, redan i planeringsstadiet. Exempel på detta finns bland annat i Hammarby Sjöstad och Norra Djurgårdsstaden. Däremot har Stockholm ännu inga exempel på hur sopsugar installerats i större skala i befintlig bebyggelse, trots att det finns goda exempel från andra storstadsmiljöer såsom Bergen, Barcelona och Singapore. Motionären menar att genom att installera sopsugar i befintlig stadsmiljö kan ytan som tidigare användes till soprum istället användas till bostäder eller lokaler, den tunga trafiken i form av sopsugar skulle minska radikalt och det skulle bli mindre trafik och ökad framkomlighet för gående och cyklister.

Motionären menar att staden måste överväga att installera sopsugslösningar även i befintlig bebyggelse om man menar allvar med att Stockholm ska vara en modern och hållbar stad. I syfte att säkerställa en effektiv och hållbar sophantering i Stockholm föreslår därför motionären att kommunfullmäktige beslutar att uppdra åt Stockholm Vatten och Avfall AB att planera för, samt genomföra, ett pilotprojekt med sopsugar i innerstaden.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av parkmiljöavdelningen norra innerstaden.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen är positiv till förslaget att genomföra en pilotprojekt för sopsugar i innerstaden. Under 2016 presenterade Stockholm Vatten och Avfall AB, Fastighetsägarna, Linköpings universitet samt Envac med stöd från Vinnova en rapport där de studerat tekniska, ekonomiska och miljömässiga förutsättningar och effekter av en sopsugslösning på Södermalm i Stockholms innerstad. Resultaten från studien visade att värdefull yta i fastigheter kunde frigöras samt att flödet av tung trafik genom innerstaden skulle minska påtagligt.

En viktig erfarenhet från sopsugslösningen i Norra Djurgårdsstaden samt är det lätt kan bli stopp i sopsugen då fel typ av avfall slängs ner i dem. Detta har även varit ett problem för det sopsugssystem för skräpkorgar som finns på Mariatorget. Informationsbehovet är därför stort för att möjliggöra den beteendeförändring bland brukarna som krävs för att systemet ska fungera optimalt.

En annan erfarenhet från systemet i Norra Djurgårdsstaden är att man bör bygga för att avfallsfraktioner skall sorteras i samma nedkast, men i olikfärgade påsar, så kallad optisk eftersortering. Detta medför att ett mindre antal nedkast är nödvändiga då samma nedkast kan användas för fler olika avfallsfraktioner. Färre nedkast medför då även att en mindre yta behöver tas i anspråk i gatu- eller kvartersmarkför för nedkasterna och att systemet blir mycket billigare. I NDS så kunde man inte det, eftersom optisk sortering på kommunal nivå inte var beslutat då. Nu finns det sådana beslut och optisk sortering finns i många svenska kommuner med gott resultat. I NDS skulle systemet blivit cirka 40 procent billigare om man kunnat sortera i olikfärgade påsar istället för i tre separata sopedkast.

En annan erfarenhet är att ett sopsugssystem bör ha kommunalt huvudmannaskap. Detta har det inte i Norra Djurgårdsstaden, vilket har lett till mycket diskussioner och arbete kring samfällighetsfrågor.

Bilagor

1. Motion (2017:43) om ett pilotprojekt för sopsugar i innerstaden av Lars Svärd (M).
2. Rapport Sopsug i innerstaden en studie för avfallshantering i världsklass (2016)